

Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně
akademický rok 2012 / 2013
Vysokoškolská kvalifikační práce (ateliérová práce)
posudek vedoucího

Jméno a příjmení studenta: Vojtěch Maša
Název práce: Jedna práce

Posudek:

U bakalářského výstavního projektu Vojtěcha Maši jsem se obával, že jím bude chtít provokovat fixované rámce rituálů vzdělávací instituce a pokoušet hranice přijetí cizí práce jako autorské apropriace. To bych považoval za rutinní formalismus. Oslovil mě, abych přijal dvojroli vedoucího práce (obvykle vyhrazené vedoucímu ateliéru) a zároveň aktéra-spoluautora, a já ji přijal, protože jsem o Vojtěchovi věděl, že v pozadí jeho spontánních i koncepčně laděných aktivit obvykle stojí primární fascinace mezilidskými vztahy. Dodnes rád vzpomínám na jeho obraz namalovaný z paralelní zamilovanosti do třech žen. Rozuměl jsem mu, protože jsem to také prožil. A fascinovalo mě, jak traumatizující rozštěpení / znásobení lidské emocionální kapacity pojal jako radostný obraz „citové trojjedinnosti“. Maša věděl, že mám Václava Stratila moc rád a naše vazby proto nevnímám jako profesní, ale jako smotané klubko pracovních a osobních vláken. Během následných konzultací jsem se ujistil, že těžiště Vojtěchovy práce není touha po zadření či promazání institucionálních mechanismů. Za vedoucího, který v rámci hry přijme úlohu být neformálním „vedoucím“ Václava Stratila - jeho pedagoga a formálního oponenta (ufl!), si mne vybral kvůli prokreslení vazeb mezi studentem a učitelem, která přesahují školu i profesi. V projektu, jehož je producentem, zhutňuji síť těchto vazeb. Jsem spoluzodpovědný rovněž za jeho potenciál přenosu za hranice školy. Vynasnažil jsem se napsat text o Stratilovi tak, abychom na překročení této hranice mysleli s nadějí. Vztah učitele a žáka přeci dalece přesahuje rámec školních institucí. Nemusí se jich vůbec týkat. Někteří učitelé nás učí, aniž bychom je kdy potkali. Vždy se ale vazba učitele a žáka týká relace mezi inspirujícím a inspirovaným. Jeho součástí se může stát i veřejné doznání, že jsme inspirovaní a utváření druhým.

Vojtěch Maša vystavěl modelovou situaci na osnově pravidel přijatých pro závěrečné práce na FaVU VUT. Jejím středem je Václav Stratil. S Vojtěchem kroužíme kolem něj. Před lety Vojtěch přiznával ze závislosti na třech ženách. Tentokrát se oba dva přiznáváme ze závislosti na jednom muži. Mezi našimi třemi vstupy nepanuje rovnováha. Václav Stratil mluví víc o sobě a my mluvíme o něm. Může toto být má výhrada? Ale ke komu? Rád bych měl výhrady k Vojtěchovi i k sobě. K Václavovi je mám a nemám. Kdybychom totiž náš vzájemný vztah popisovali jinak, zamlčeli bychom to důležité. Myslím, že jsme se všichni tři zkusili, co jsme mohli: vyšli jsme si vstříc jako přátelé a přitom se odkrylo, že někteří z nás se v tomto přátelství cítí žáky.

Využití institucionálních mechanismů způsobem, díky kterému se vztah učitele a žáka rozpíná k obecné problematice mezilidských vztahů a jejich hierarchických struktur považuji za správné vykročení z hrozícího kruhu sebestředného zkoumání uměleckého vzdělávání, jehož letošním příkladem byla například mnou vedená diplomová práce Petra Kachtíka. Na míře reflexe tohoto tématu jsem se podílel. Cením však, že Mašou daný rámec tuto reflexi umožňoval a nabízel.

Navrhuji diplomovou práci Vojtěcha Maši k obhajobě a hodnotím stupněm A.

Jiří Ptáček